N°. 19. 1840.

VLISSINGSCHE COURANT.

Donderdag **13 Februarij.**

De Uitgave dezer Courant geschiedt des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. De prijs van het Abonnement, voor drie maanden, is *f* 2,25, en franco per post *f* 2,50. De Advertentien behooren op ongezegeld papier te worden ingeleverd. Dezelve worden gerekend tegen 20 ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs, van 1 tot 6 regels, is *f* 1,20, en voor iederen regel daarboven 20 ct.; behalve het, voor elke Advertentie, aan het Rijk verschuldigde Zegelregt van 35 ct. Brieven enz., franco.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD VLISSINGEN,

Gezien het besluit van Zijne Excellentie den Heere Staatsraad Gouverneur dezer Provincie, van den 16. November jl., Provinciaal blad N°. 110.

In aanmerking nemende dat vóór of op den 1. Maart aanstaande, aan den Controleur van het kadaster in deze Provincie opgave zal moeten gedaan worden, van de bij dezelve bekend gewordene of aangegevene veranderingen, in de belastbare opbrengsten der gebouwde en ongebouwde eigendommen, welke eene opneming ter plaatse zullen vereischen.

Herinneren bij dezen de belanghebbenden, dat hunne daartoe strekkende opgaven, vóór of uiterlijk op den 25. dezer maand, ter Secretarie dezer Stad zullen behooren te worden ingeleverd; terwijl zij het niet ondienstig achten, dezelve indachtig te maken op de bepalingen, welke met betrekking tot de jaarlijksche opneming, der in dezen bedoelde veranderingen en de toekenning van tijdelijke vrijdom, van grondbelasting of van verhooging derzelve, voor de gevallen van stichting enz., van gebouwen bij de wet van den 28. Maart 1828 (Staatsblad N°. 8) voorzien, zijn vastgesteld, en welke luiden als volgt:

A. Dat de opneming van de veranderingen, in de gebouwde eigendommen in derzelver belastbare waarde voorgevallen, blijft uitsluitend opgedragen aan den Controleur van het kadaster, of waar de zoodanige niet is aangesteld, aan eenen andere, door den Gouverneur daartoe bepaaldelijk aan te wijzen Ambtenaar van dat vak, en zal dezelve deze werkzaamheden verrigten met overleg van de zetters der belastingen in de gemeenten.

B. Dat gezegde opneming zal plaats hebben eenmaal 's jaars en aanvangen op zoodanig tijdstip als de Gouverneur der Provincie meest doelmatig zal oordeelen; altijd evenwel zoo vroegtijdig, dat ten minste de uitkomsten der veranderingen welke voor den 30 Junij van ieder jaar tot stand gekomen zijn, nog kunnen opgenomen worden in de verzamelingsleggers, welke moeten dienen voor de vervaardiging der kohieren der grondbelasting van het volgende jaar.

C. Dat men bij deze jaarlijksche opneming zal in aanmerking nemen niet alleen de gebouwen, welke geheel nieuw gesticht of weder opgebouwd zijn, maar ook de gedeeltelijke vernieuwing of uitbreiding door bijbouw, en alzoo, alle eenigzins aanmerkelijke vernieuwing of vergrooting der perceelen, hetzij door afbraak en weder opbouw, of door aantimmering van eenen of meer vleugels of kamers van eene stal, een koetshuis, een koepel, tuinhuis of keuken, of door verhooging met een of meer verdiepingen van het geheel of een gedeelte des gebouws enz.; voorts zullen in deze opneming worden begrepen, zoodanige gebouwen welke eene andere bestemming mogten hebben verkregen zoo als fabrijken, trafijken, pakhuizen, bouwschuren enz., welke tot woonhuizen zijn ingerigt, gelijk mede de gebouwen welke tot publieke einden gediend hebben, en aan particulieren zijn overgegaan, zoo als: kazernen, tuighuizen, gemeente- heimraad- of polderhuizen, akademie-geb. als anderszins, de armenhuizen en andere gebouwen of gestichten ad pios usus, welke tot andere einden gebezigd, of niet meer door armen gratis worden bewoond enz., en omgekeerd daarentegen zullen bij de opneming niet in aanmerking komen, veranderingen welke moeten beschouwd worden, minder van beteekenis te wezen, of die slechts tot verfraaijing dienen zoo als het vernieuwen van eenen pui, of eenen gevel, de aanbouw van een uitstek of balkon, het aanleggen van broeikassen (geene oranjerien zijnde), het plaatsen van een schuurtje of snuivertje, het vernieuwen of vermeerderen van deuren en vensters, en dergelijken. Overigens spreekt het van zelve dat niet alleen moeten worden opgenomen de geheele of gedeeltelijke slooping der gebouwen, maar ook derzelver geheele of gedeeltelijke vernietiging door brand, storm, watervloed of andere rampen, mits zij daardoor eene schade van ten minste een vijfde van derzelver waarde hebben ondergaan.

Het zoogenaamde verval (deteoratie) der gebouwen, ten gevolge van het niet behoorlijk onderhouden derzelve, zal niet in aanmerking worden genomen.

D. Dat alle minder belangrijke veranderingen dan die bij litt. *C.* genoemd, en alle verbeteringen (amilioratie) of verval der gebouwen, niet in de jaarlijksche opneming begrepen in aanmerking zullen komen, bij de eventuele algemeene herziening van het kadaster der gebouwde eigendommen, welke volgens de wet van 5 frimaire 7e jaar, art 102, om de tien jaren geschieden moet.

Dat hiervan echter zijn uitgezonderd de gevallen dat het verbeteren van het inwendige plaats heeft, tevens met eene vergrooting of uitbreiding des gebouws, als in welke gevallen de bedoelde verbeteringen, ook bij de jaarlijksche opneming, in aanmerking moeten worden genomen.

Bij vertimmeringen die volgens de wet van den 28 Maart 1828, (Staatsblad N°. 8) in den driejarigen vrijdom vallen, zal het geheele gebouw bij nieuw klassiment in zoodanige hoogere klasse worden gebragt als het geheel der verbetering zal bevonden worden mede te brengen.

E. Dat bij de bepaling der belastbare opbrengst, men vooral zorge voor het behoud van de evenredige klassering en begrooting der gebouwen, en in geen geval zal afwijken van de beginselen deswege bij de daarstelling van het kadaster gevolgd; in het bijzonder zullen de ambtenaren letten, of den meerderen aftrek voor de fabrijken, trafijken en pakhuizen, wegens verval en kosten van onderhoud en herstel toegestaan; voorts ook daarop, of deze panden met het woonhuis al dan niet één gebouw uitmaken, alsmede op het bestaande verschil tusschen eene fabrijk of trafijk, en eene eenvoudige werkplaats, en in een woord, op alles wat ter zake in aanmerking behoort te komen.

F. Dat in geen geval eene voorloopige klassering of begrooting zal behoeven plaats te hebben, zullende het ten aanzien der gebouwen welke vallen in de termen van vrijdom van grondlasten of van verhooging van den aanslag in dezelve voldoende zijn, dat dadelijk alleen worde opgenomen, de aard der plaats gehad hebbende veranderingen volgens de onderscheidingen in de wet voorkomende, en derhalve bewezen, in welke der tijdvakken van vrijdom, het gebouw moet geacht worden te vallen, mitsgaders het jaar van het opbouwen des vrijdoms.

Dat de nadere opneming en begrooting derzelve moet geschieden in het jaar, voorafgaande aan dat waarin de toegekende vrijdom verstrijkt.

G. Dat in geval bij veranderde toestemming der gebouwen, grond gevende tot een klassement, of veranderd klassement, tevens aan- of bijbouw plaats heeft, waar voor een driejarige vrijdom moet worden genoten, zal dadelijk alleen de veranderde bestemming met de veranderingen en verbeteringen ten gevolge daarvan aan het gebouw aangebragt, in aanmerking komen, en de bij- of aanbouw later worden opgenomen, en in voege als aan het slot van litt. *f.* gezegd.

H. Dat het genot des bedoelde vrijdoms aan de belanghebbende wordt toegestaan, zonder dat door hen tot verkrijging daarvan eene voorafgaande verklaring volgens het voorschrift, vervat in de Circulaire van den 3 Januarij 1834, N°. VI, opgenomen en het besluit van den 1 September 1834, (Provinciaal blad N°. 64) ingezonden of aangifte deswege gedaan worde.

Dat de belanghebbende eigenaren zoo spoedig doenlijk zullen worden verwittigd, zoo van de termijn des vrijdoms hen toegekend, als van de klassering der gebouwen, en zulks bij eenvoudige toezending aan hen van eene kennisgeving voor 's Rijks rekening te drukken, en zal daar door komen te vervallen de nederlegging der stukken bij het Plaatselijke Bestuur, gelijk die vroeger was voorgeschreven.

Ingeval van bezwaren van de zijde der belanghebbende tegen de klassering, zal worden gehandeld op den voet en de wijze vermeld in de Circulaire van den 6 Mei 1834 N°. 97, (litt. *e* en *f* van art. 1 van evengenoemd besluit,) ten aanzien der ongebouwde Eigendommen.

I. Dat van de plaats gehad hebbende veranderingen en verleende vrijdommen hiervoren vermeld, in de daartoe betrekkelijke registers, bij de bewaringen van het kadaster en in de gemeenten voorhanden, de vereischte aanteekeningen zullen geschieden.

K. Dat de bepalingen in litt. *a* en *b.* dezer omschreven, en voor zoo veel betreft de kennisgeving aan de belanghebbende in litt. *h* bedoeld, mede van toepassing zijn op de ongebouwde eigendommen.

En op dat niemand hiervan onkundig zij, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, ter plaatse waar zulks gebruikelijk is te geschieden, mitsgaders in de Stads Courant geplaatst.

VLISSINGEN, den 7. Februarij 1840.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. VAN DER SWALME.
Ter ordonnantie van Hun Edel Achtbare,
S. VAN DER SWALME.
Secretaris.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD VLISSINGEN;

Herinneren bij deze de Belanghebbenden aan derzelver Publicatie van den 22. Nov. ll., No. 67, waarbij ter kennis gebragt wordt dat de rondreis der Landmeters voor de Velddienst bij de bewaringen van de hypotheken en het kadaster aangesteld, ter opneming van al zoodanige veranderingen in den toestand der Grond-Eigendommen, als welke eene meetkundige bewerking vereischen, in ieder Arrondissement jaarlijks een aanvang zal nemen op den eersten Maart; en noodigen mitsdien alle Eigenaren van Gronden, binnen en op het grondgebied dezer Gemeente, uit, om uiterlijk vóór den 25. dezer maand, ter Secretarie dezer Stad aangifte te doen van alle zoodanige, ten aanzien hunner Grondeigendommen, hetzij door splitsing of vereeniging van perceelen, stichting of slooping van Gebouwen, aan-, bij- of herbouw als andersints plaats gehad hebbende veranderingen, welke eene meetkundige opneming vereischen, en van alle zoodanige splitsingen en vereenigingen, als welke zij, om daarop eenige akte hunner Grond-Eigendommen betreffende, op te maken, of te doen opmaken, ten hunne koste mogten verlangen, te doen bewerkstelligen, ten einde de met deze meetkundige opnemingen belasten landmeter, bij zijne te doene rondreize, daarvan het vereischte gebruik zoude kunnen maken.

En opdat niemand hiervan onkundig zij, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse waar zulks gebruikelijk is te geschieden, mitsgaders in de Stads-Courant geplaatst.

VLISSINGEN, den 7. Februarij 1840.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. VAN DER SWALME,
Ter Ordonnantie van Hun Ed. Achtbare,
S. VAN DER SWALME,
Secretaris.

NATIONALE MILITIE.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD VLISSINGEN;

Brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden bij de ligting der Nationale Militie van dezen jare, mitsgaders van alle voogden die hunne kinderen of pupillen voor deze ligting hebben aangegeven, dat de Alphabetische Naamlijst van alle diegenen welke aan voormelde ligting moeten deel nemen, ter visie van een ieder is liggende ter Griffie dezer Stad, van heden af tot den 20 dezer maand, ten einde elk en een iegelijk in staat te stellen, om, ingeval hun op die lijst eenige personen of omstandigheden mogten voorkomen, die op dezelve nog behooren te worden aangeteekend of daarvan afgelaten, daarvan aan den Heer Militie-Kommissaris kennis te geven.

Wordende wijders een ieder die het aangaat, gelast om zich op Donderdag den 20 dezer maand, des morgens ten 10 ure, te bevinden in de lotingzaal van het Raadhuis dezer Stad, te einde aldaar voor de dienst der Nationale Militie te loten, de redenen van vrijstelling hebbende, die alsdan op te geven, als mede van de bewijzen tot staving derzelve, en bij de wet gevordert, uiterlijk binnen vier dagen na de loting ter Stedelijke Griffie over te brengen.

En opdat niemand hiervan onkundig zij, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse waar zulks gebruikelijk is te geschieden, mitsgaders in de Stads Courant geplaatst.

VLISSINGEN, den 11. Februarij 1840.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
A. VAN DER SWALME.
Ter ordonnantie van Hun Edel Achtb.,
S. VAN DER SWALME.
Secretaris.

Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 7. Februarij. Volgens officiële opgaven bedraagt de bevolking van het Russisch Keizerrijk, het koningrijk Polen, het groot-hertogdom Finland, Circassie en de kolonien in Noord-Amerika daaronder begrepen, nagenoeg twee en zestig millioenen zielen. Deze bevolking is in den laatsten tijd aanmerkelijk toegenomen, daar alleen in het jaar 1837 bijna een millioen menschen meer geboren dan gestorven is.

— Men meldt uit Rome dd. 25 Januarij: In den Dom van Orvieto heeft een aanzienlijke kerkroof plaats gehad. Des nachts zijn de roovers ingebroken en hebben uit 2 gesloten kasten 20 zilveren lampen geroofd, waaronder er 2 zijn. die 55 ponden wegen. De dieven schijnen in hun werk gestoord te zijn, daar zij bij een Mariabeeld het glas hebben verbroken, doch de rijke kleederen en sieraden onaangeroerd hebben gelaten. Hier is het gevangen nemen aan de orde van den dag. Tot gisteren waren reeds 300 personen in hechtenis genomen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8. Februarij. Op vele plaatsen der hoofdstad vindt men des morgens spotprenten aangeplakt, welke door de politie worden afgescheurd. Eenige hebben betrekking op de dotatie aan den Hertog *van Nemours*, en luiden: *Un petit million*, s. v. p. *pour son altesse le très haut et très puissant duc de Nemours, qui n'a que quinze millions en perspective!* Onder aan zijn vele bedelaars afgebeeld met de woorden: *Pauvre France! pauvres Francais!*

— De *Gazette des Tribunaux* bevatte dezer dagen het volgende, uit het eiland Mauritius medegedeelde verhaal van een vrij zonderling, voor de regtbank van Port-Louis aanhangig regtsgeding.

» De Heer *M*.... was te Port-Louis komen te overlijden, nog al eenig fortuin nalatende, maar voor zoo veel bekend was geen erfgenaam of bloedverwant, tot de nalatenschap geregtigd, ook was er geen testament voorhanden, zoo dat de curator voor vacante boedels autorisatie verzocht om dezen boedel te benaderen.

» Maar, de zaak ruchtbaar geworden zijnde, beginnen er zich zoogenaamde bloedverwanten in de beide klimmende en collaterale liniën op te doen. Wie dezen zijn, zullen de debatten met der tijd leeren. Al wat men tot dus verre weet, is dat de overledene nimmer het genoegen heeft gesmaakt van eenigen bloedverwant te kennen; vader, moeder, broeder of zuster hebben hem nimmer hun hart geopend of eene vriendelijke hand toegereikt. Van zijne geboorte af, door zijne ouders verlaten, was hij gulhartig benaderd geworden door een, reeds sedert lang overleden grijsaard, die hem de benoodigde opvoeding tot zijn toekomstig beroep had doen geven. De werkzaamheid en verdere goede hoedanigheden van den Heer *M*.... hadden het overige gedaan. Aan zijn sterfbed bevonden zich vele vrienden, maar niet een enkel bloedverwant.

» Nu, dat het bekend is geworden dat de overledene eenig fortuin, het loon zijner nijverheid, nalaat, en dat de hem verrast hebbende dood hem den tijd niet heeft gelaten, eenige uitersten wilsbeschikking te maken, verschijnen er bloedverwanten in het gros, die allen beweren de naastgeregtigden tot de erflating te zijn. Onder deze ziet men ook eene moeder, ja zelfs wat meer is twee moeders, die beide met een overstelpt hart komen toesnellen, om zich geregtigd te doen verklaren, om moederlijke tranen op het graf des zoons te storten en zich als moeder in het bezit zijns boedels te stellen. Behalve deze beide moeders verschijnt er nog eene zoogenaamde zuster van den erflater, die bij vertegenwoordiging als dochter van eene derde moeder opkomt, zoodat de overledene, die bij zijn leven nimmer de teederheid van eene moeder heeft mogen ondervinden, zich na zijn overlijden eensklaps het kind van drie moeders bevindt te zijn.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 9. Februarij. Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken, heeft aan de gouverneurs der provincien eene circulaire gerigt, betrekkelijk de bestaande moeijelijkheden, om de ter buitenlandsche koopvaardij uitgeruste schepen, met een genoegzaam getal Nederlandsche ingezetenen te bemannen, en over de beste middelen tot wegneming dezer moeijelijkheden.

— Naar wij vernemen, verlaat Z. D. H. de Hertog *van Saxen-Weimar* en Hoogstdeszelfs huisgezin, met Mei aanstaande,

ter Residentie, om deszelfs woon elders te gaan vestigen. De bestemming werwaarts is nog onbekend.

— Men zegt dat in de kerk te Overschie, het stoffelijk overschot van *Joan van Oldenbarnevelt*, in eene zware kist besloten, onlangs ontdekt zijn geworden.

GOES, den 6. Februarij. Den 4. dezer is alhier in het Gasthuis in den ouderdom van ruim 102 jaren overleden, *Pieter Joannes Walderand*; hij was geboren te Caloo den 12 Augustus 1737, van de Roomsche Godsdienst, en sedert 12 November 1839 alhier in het Gasthuis opgenomen, hij is nimmer ziek geweest en heeft volgens zijn zeggen op zijn sterfbed nooit geneesmiddelen gebruikt. Zijn vroeger beroep was Boeren Arbeider.

Mengelingen.

Over de hedendaagsche Slavernij.

(VAN DEN ABT DE LA MENNAIS.)

II.

Wij gelooven bewezen te hebben, dat, *ook ten aanzien van het loon*, de werkman niet kan gezegd worden, zich te bevinden in eenen staat van wezenlijke afhankelijkheid, veel min van slavernij, ten aanzien van den kapitalist, wien de concurrentie in den regel verhindert, zoodanige afhankelijkheid daar te stellen of te doen voortduren.

» Niet het ligchaam, zegt verder de Abt, maar » de *wil* is slaaf. Zal men zeggen, dat het een » wezenlijke wil is, wanneer men slechts de keuze » heeft tusschen eenen ellendigen, onvermijdelijken » dood, en de onderwerping aan eene ons opgelegde » *wet?* De ketens en roeden van den hedendaag- » schen slaaf zijn — de honger.

Wordt men slaaf door zich aan eene *wet* te moeten onderwerpen, of te sterven? *Dan* immers zijn alle, tot geregelde maatschappijen vereenigde menschen slaven, zonder vrijen wil; want aan een aantal wetten *moeten* zij zich onderwerpen, of zij kunnen niet bestaan.

De leden eener maatschappij, welke b. v., door eenen roofzuchtigen vijand aangevallen, zich *niet* aan de wetten op de krijgsdienst wilden onderwerpen, zouden spoedig den dood, *of* door de wapenen *of* door gebrek vinden. Die zich *niet* wilden onderwerpen aan de wetten op de persoonlijke veiligheid, zouden spoedig een hol van roovers en moordenaars uitmaken, waarin niemand zijn leven een oogenblik zeker ware. Maar is zulk eene onderwerping aan *wetten slaverny?*

De noodzakelijkheid van te eten, om te kunnen leven, is geene instelling van menschen, noch ook de verpligting om te arbeiden, ten einde te *kunnen eten.*

Men is geen slaaf door te *moeten* arbeiden. Dit laatste is de bestemming van den mensch. Wie dwaas genoeg is, zijne bestemming als mensch niet te willen vervullen, mag ook niet verlangen als mensch *te leven.*

» Maar de werkman is *gedwongen*, wil hij leven, op *die* wijze en voor *dat* loon te arbeiden, en dáárdoor wordt hij slaaf."

Maar van wien dan toch? van zijnen meester? In geenen deele. Deze kan hem niet *dwingen*, op *die* wijze en voor *dat* loon te arbeiden. Wanneer hij heden verkiest, op eene *andere* wijze te gaan arbeiden, de meester kan het hem niet beletten, dan voor zoover hij zich voor eenen bepaalden tijd heeft verbonden; welk laatste dan eene daad is geweest van zijnen *vryen* wil.

Maar de honger *dwingt* hem te blijven.

Wanneer ik, om eene behoefte der natuur te kunnen bevredigen, dit of dat doen *moet*, is dat slavernij? Wanneer *Diogenes*, om zijnen dorst te lesschen, zich de moeite geven moest om te bukken, en zijne nap of zijne hand met water te vullen, was hij dáárom een slaaf? Wie zal dit beweren?

Wanneer er, ten gevolge van de verbazende toeneming der bevolkingen, bijzonder in Europa, meer verrigtingen moeten vooraf gaan, alvorens men tot de bevrediging van menigerlei behoefte geraken kan, dan die eenvoudige verrigting van *Diogenes*, door ons omschreven, — is dit de schuld der rijken en kapitalisten, of voor een groot deel der minvermogenden zelven, welke, zonder toereikende middelen van bestaan te bezitten, de moeijelijkheid der bevrediging hunner behoeften vermeerderden, door zich met de zorg voor huisgezinnen te belasten? (*)

» Zij deden dit in hunne onkunde: zij volgden den *ingeschapen trek der natuur.*" zal men antwoorden. Maar doen de rijken dan iets anders, wanneer ook *zy* trachten, op hunne wijze gelukkig te zijn en te genieten, en zij daartoe eerlijke middelen bezigen?

En moeten op deze laatsten verantwoordelijk gesteld worden voor de jammerlijke gevolgen van het voldoen aan dien ingeschapen trek der natuur, door de minvermogenden? Wanneer deze, met opzigt tot de sluiting van huwelijken, *vry* waren, (en zij waren het;) wanneer zij na hun huwelijk meer moeten arbeiden, om in de behoeften van zich zelven en hunne huisgezinnen te kunnen voorzien; wanneer zij daardoor *meer* afhankelijk worden van anderen, wie bragt hen in dezen toestand, door den Abt *slaverny* genoemd? Wie anders dan zij zich zelven?

En indien nu vooral *hierin* de voorname oorzaak te zoeken is, van de velerlei ontberingen, van het gebrek zelfs, bij de mindere klassen, [in Frankrijk naar het schijnt veel meer algemeen, dan hier te lande,] zal dit dan nu kunnen hersteld worden, door *die* klassen aandeel te geven in de verkiezingen der wetgevers? [Pag. 71.]

Welke wetten kan men dan te gemoet zien, die het kwaad zullen verhelpen? Zal men den minvermogenden het huwelijk ontzeggen, ten ware hij bewijzen kan, toereikende middelen of inkomsten tot onderhoud van een gezin te bezitten en ook tegen tijdelijke tegenspoeden eenigermate gewaarborgd te zijn? Gewis neen, de afgevaardigden der minvermogenden zouden zich wel wachten, *zulk* eene wet goed te keuren.

Men zal hoogere *dagloonen* bepalen, opdat de werkman onbekrompen in zijne nooddruft zou kunnen voorzien, opdat hij zelfs nog eenigen tijd van zijnen arbeid zou kunnen overhouden tot beschaving van zijnen geest voor de meer edele genietingen des levens. (*) Een philantropisch denkbeeld voorwaar! maar de verwezenlijking?

Wie zal de hoogere dagloonen betalen?

De kapitalisten, de fabriekanten? Maar deze zullen zich terug trekken, wanneer de prikkel is weggenomen, om te arbeiden, het uitzigt om evenredige winsten te maken; en deze winsten zullen ophouden, wanneer men de dagloonen evenredig hooger stelt, dan in andere landen.

Maar aangenomen, de kapitalisten *wilden* zonder winst en met schade voortwerken, welk gebruik zou de werkman, op de tegenwoordige hoogte zijner beschaving, vooral nog in Frankrijk, maken van zijn grooter inkomen en van zijnen vrijen tijd? Zal inderdaad dit een en ander worden besteed tot veredeling en beschaving van den geest, tot een meer verfijnd genot? Zou het niet hoogst gewaagd zijn, dit bevestigend te beantwoorden? Veeleer zou men moeten verwachten eene veel grootere mate van *zinnelyk* genot, van zwelgerij, onmatigheid, dronkenschap, losbandigheid en dergelijke; en men behoeft slechts op de voorbeelden te letten van menschen, uit dezen stand, welker inkomsten op eenmaal merkbaar werden vergroot en welker tijd voor een groot deel te hunner beschikking kwam, om te kunnen beoordeelen, waartoe men op die wijze geraken zou.

Te groote overhaastig derhalve bij den Abt, gevaar van geheele mislukking, van omverwerping van veel goeds, dat reeds bestaat en verder voor de toekomst wordt voorbereid.

De meer bezadigd oordeelende vrienden der menschheid in Frankrijk hadden een helderder denkbeeld van de aan te wendene middelen, om het algemeene volksgeluk te verhoogen, toen zij ernstig de aandacht vestigden op de verbetering van het *lager onderwys*, bijzonder ten behoeve der aankomende geslachten, en om hierin te beter te slagen, den bekwamen *Victor Cousin* ook naar herwaarts zonden, om de grondslagen te onderzoeken en te bestuderen, waarop te dezen aanzien op de meest veilige en zekere wijze kan worden gebouwd.

Wil de Abt *de la Mennais* der menschheid wezenlijke diensten bewijzen, hij onderschrage *dit* middel, hetwelk, ofschoon *langzaam*, nogtans *zeker* tot het door hem beoogde doel leiden moet.

Hij wil dit verhaasten, door aan de *mindere* klassen zelve de magt, om zich te besturen en haar lot te regelen, in handen te geven; — een scherp, gevaarlijk wapentuig, in de handen van een kind!

Men leere eerst aan hetzelve, welk wapen het is, en op welke wijze het tot heil van *allen* meest doelmatig kan worden gebezigd, men doe *eerst* aan het volk smaak en vatbaarheid erlangen voor de meer edele genietingen des levens, voor een geregeld en matig gebruik van vermeerderde inkomsten, en *dan* zal er geen gevaar bestaan, wanneer het wapen zich in zijne hand bevindt; wanneer een ruimer deel van de goederen des levens en de beschikking over meer vrijen tijd aan hetzelve ten deel wordt; en dit *zal* het geval zijn, naarmate de algemeene verstandsbeschaving veld wint.

Maar zóóver is Frankrijk, is geen land van Europa nog gevorderd, en daarom is de raad, om de betaling van belastingen te weigeren, [bladz. 78] tot zoolang de eisch is ingewilligd, om ook de *mindere* klassen te doen medewerken tot de verkiezing der wetgevers, een raad van overijling en ongeduld, van den te driftig[en] hier langs trekkenden mensch, vroeger door Rousseau ... ven, waarvan de verwezenlijking wanorde, rampen ... gruwelen, doch geenszins het door den Abt beoog[de] heil der menschheid zoude kunnen bevorderen.

Bedaard, ernstig en krachtig medewerkende tot ... verlichting, de verstandsbeschaving der mindere kla[ssen] bijzonder van het aankomend geslacht, zou de Abt ... elken avond evenzeer, ook zonder gevaar van heillo[ze] politieke omwentelingen te hebben daargesteld, ... nen toeroepen: » J'ai travaillé pour eux; j'ai vo[ulu] » diminuer la somme des maux et accroitre celle ... » biens futurs; j'ai coöperé selon mes forces aux ... » seins de Dieu, à l'accomplissement de son œuv[re] » j'ai vécu, non pour moi, mais pour l'humanité.

Dat de Abt ernstig wenscht, dit tot zichzelven kunnen zeggen, willen wij volgaarne gelooven, ... geheel verkeerd en ondoelmatig ons dan ook zijne vo[or]gestelde middelen mogen voorkomen.

Beschouwden wij in HEM den te driftigen den ... overhaastenden bevorderaar van het heil der mensc[h]heid, welke daar door, zonder zijn oogmerk te bere[i]ken, veel goeds, reeds bestaande en voor de toekom[st] voorbereid, zou kunnen vernietigen of verstikken, ... tegenoverstelling daarvan, zullen wij in een volge[nd] artikel, den *egoïstischen tegenwerker* van dat heil, d... man beschouwen, welke slechts *eigene* eer, mag[t,] aanzien, grootheid, rijkdom en genot beoogt, ten ko[ste] van den geregelden vooruitgang van het algemeen me[n]schengeluk; en de beschouwingen van den Abt, t[en] aanzien van de onderlinge *burgerlyke* en *staatkundi[ge]* betrekkingen der verschillende klassen van staatsbu[r]gers, zal ons hiertoe gereede aanleiding geven.

(*Het vervolg hierna.*)

(*) « S'il souffre, [le prolétaire,] qui s'en inquiète? S'il « meurt, qui le sait? Un autre lui succède: *tant les rangs sont « pressés*, tant la faim *est prompte à remplir ces places!*" zegt de Abt.

(*) Pag. 60 en 61. « Car l'esprit a aussi ses besoins, d'autant « plus imperieux, qu'ils dérivent de ce que notre nature recèle de plus « intime et de plus élevé; et quel moyen d'y satisfaire, pressés « comme vous l'êtes par la nécessité d'un travail incessant pour « subsister vous et les autres? Quel moyen d'acquérir l'instruc- « tion, qui rendrait plus productif votre travail même, qui ré- « pandrait sur votre vie si aride maintenant, si traversée, si dure, « le charme de la science et de l'art?"

Zeetijdingen.

VLISSINGEN, den 12. Februarij. Sedert den 10. dezer, ... alhier ter Reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

La Gazelle, L. Capard, van Havre de Grace, me katoen.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede na Zee gezeild:

Brugge, A. Darby, naar Hull, met pasagiers en stukgoederen. *Princes Victoria*, J. Britton, naar Londen, met passagiers en stukgoederen; *the Satellitte*, J. Hill, naar Leith, met schors; *Gustav Wasa*, M. Pain, naar St. Ubes, met ballast; *Hesperus*, L. B. Jansen, naar Bremen, met stukgoederen; *York*, C. Morell, naar Havannah, met ballast.

Voor Duinkerken bestemd:

Le Duinkerquois, C. H. Salome, onlangs van Rotterdam, met stukgoederen.

Advertentien.

Ter Drukkerij van P. WEDTS DE SWART.